

Божия действителност (Йов 1:6-12; 2:1-7). От това произлиза изкушаващата му сила, чрез която, като се преправя, мами човека. В образа на змия той съблазнява първите хора, склонява ги чрез лъжа към неверие и непослушание към Бога, като извращава Божията воля и се опитва да принизи Твореца в очите на творението (Бит. 3 гл.).

Затова Иисус Христос характеризира Сатана като лъжец: „Когато говори лъжа, той говори своето, защото е лъжец и баща на лъжата” (Йоан 8:44). Своите лъжи и убеждаващата си сила той

Бог и човек се разделят: напълно зависимият от Бога човек, като губи Твореца, губи и основата на съществуването си като творение. Бог е първооснова и първопричина на живота, затова безбожието води към смърт. Като разделя човека от Бога и го прави безбожен, Сатана го лишава от живот. Тъй като дяволът греша и лъже от самото начало, той е „открай време човекоубиец и не устоя в истината, защото в него няма истина” (Йоан 8:44). Древният змей се стреми не само да съблазни духовно човека чрез разума и чувствата му, но и унищожава телесното му съществуване с груба сила: „Противникът ви, дяволът, обикаля като ревящ лъв, като търси кого да погълне” (I Пет. 5:8). Нарушаването на отношенията с Бога, което започва като скрит грях, се изявява по-късно чрез смъртта. Сатана няма мандат за живот,

демони в ритуалите на езическите религии. Външните, материални религиозни обреди сами по себе си не са опасни, но те са входна врата за демоничните сили, които съблазняват християните: „Онова, което жертват езичниците, жертват го на бесовете, а не на Бога; но аз не желая вие да имате общение с бесовете” (I Кор. 10:19-20).

4. Обвинител на Божия народ

Бездънната лъжа на Сатана се проявява в това, което той прави със съблазняения човек. Дяволът използва греха на човека, за да го обвини пред Бога. Сатана е обвинител на Божия народ. Вината пред Бога и хората става юридическо основание, според което Сатана изисква наказателни мерки.

Потвърждение за това е преброяването на израилския народ от неговия цар

вола. Решаващата помощ се състои в това да обърнеш вниманието на човека към Христос. Той е безгрешен, но като нас е бил изкушаван от дявола, затова може да подкрепи изкушаваните: „Нямаме такъв първосвещеник, който да не може да състрадава с нас в нашите слабости, а имаме Един, Който е бил във всичко изкушен като нас, но пак е без грях” (Евр. 4:15). Сатана губи правото си над тези, които приемат жертвата на Христос и получават от Него прошка. Ап. Павел пише в Еф. 6:10-17 за необходимостта да се облечем с духовното всеоръжие, с помощта на което можем да устоим пред свръхестествените зли сили (I Пет. 5:9; Як. 4:7).

Противоборството на Сатана приема различни форми. Например ап. Павел напътства хората да не бъдат непростителни, „да не би Сатана да използва

КНЯЗЪТ НА

ТОЗИ СВЯТ

няма творческа сила, в негова власт е да разрушава и унищожава живота. Грехът е свързан със смъртта. Сатана е уподобен на „ревящия лъв”, тъй като заплашва със смърт. Той има „властта на смъртта” (Евр. 2:14, СИ).

3. Тайната сила на идолопоклонството

Всички Божии заповеди се основават на първата заповед, която определя отношенията на човека с Бога: „Да нямаш други богове освен Мен.” Богослужението, учението и практиката на езическите религии са идолопоклонство, в резултат на което се създават условия за влияние на демоничните сили, насочени против истинското познаване на Бога и служението на Него. Борбата на пророците против идолопоклонството е израз на противоборството между Бога и Сатана, което ѝ придава радикалност и острота. Цялата история за превземането на Ханаан под предводителството на Иисус Навин в духовен план се определя от борбата против демоничните влияния на чуждите религии и култове. И ап. Павел говори за присъствието на

Давид. Сатана разпалва тщеславието и властолюбието на царя и го съблазнява своеволно да преброи народа: „Сатана се повдигна против Израил и подбуди Давид да преброи Израил” (I Лет. 21:1). С това Давид предизвиква Божия съд: „Но това нещо се видя зло пред Бога, затова Той порази Израил” (I Лет. 21:7). Онова, което Сатана представя като интерес на народа, става инструмент за неговото унищожаване. Този образ на Сатана като обвинител на Божия народ се разкрива в цялото Священо Писание до Откровението, където четем за осъждането на Сатана и неговите демони: „Бе свален клеветникът на нашите братя, който ги клевети денем и нощем пред нашия Бог” (Откр. 12:10).

II. Душегрижителска насоченост

Библията говори за Сатана не за да задоволи нечие любопитство и не за да породи силни усещания. Много по-важно е по този начин вярващите да се насочат към душегрижителство за пострадалите от нападенията на дя-

случая против нас” (II Кор. 2:11), и да са внимателни, когато нещо или някой предизвиква гнева им: „Гневете се, но без да съгрешавате; слънцето да не залезе в разгневяването ви; нито давайте място на дявола” (Еф. 4:26-27). Той учи съпрузите да се предпазват от прекаленото сексуално въздържане, което Сатана може да използва, за да ги изкушава (I Кор. 7:5).

Отворена врата за демоничните влияния е високомерието. За това пише ап. Павел в наставленията си към епископите (I Тим. 3:6). Апостолът не смята, че самият той е изключение. Както всеки друг и той е подложен на изкушение да проявява високомерие поради получените откровения и оказаната му милост. Затова ап. Павел пише: „А за да не се превъзнасям поради твърде многото откровения, даде ми се трън в плътта, пратеник от Сатана, да ме мъчи, за да не се превъзнасям” (II Кор. 12:7).

Д-р Ролф Юле

I. Същността на Сатана

1. Той иска да ограби Божията сила и слава

Показателно е, че в Библията няма ясно, систематизирано учение за Сатана и демоните. Липсва описание на произхода им. И все пак Священото Писание сочи основните черти на тъмните сили, за да можем да видим реалната ситуация на падналия свят и да се противопоставим на изкушенията.

В Новия Завет в отделни случаи не е ясно дали се говори за лукавия като за личност, или като за нещо неутрално. Но общото библейско изложение показва еднозначно, че Сатана и демоните му са разумни същества, които действат според своята воля и решително се противопоставят на Бога. Те са съгрешилите

ангели, които поради високомерието си въстават срещу Бога: „Бог не пощади и ангели, когато съгрешиха, а ги хвърли в мрака на най-дълбоките ровове и ги предаде да бъдат пазени за съд” (II Пет. 2:4). И още: „Ангели, които не опазиха своето достойнство, а напуснаха собственото си жилище, Той ги държи под мрак във вечни окови за съда на великия ден” (Юда 1:6).

Силата на Сатана преди всичко е в неговото притворство и в съзнателната му лъжа. Ап. Павел пише, че лукавият привлича и очарова чрез лъжа, „защото сам Сатана се преправя на светъл ангел” (II Кор. 11:14). Дяволът съществува за сметка на дадената му при сътворението съпричастност към сиянието и силата на Твореца, които обръща против Него. В началото на книгата Йов четем, че Сатана има достъп до небесната

черпи от истината, като я обръща в нещо противоположно. В Новия Завет земното проявление на Сатана е описано като идването на Антихриста - имат се предвид изкушенията на последното време. Представката „анти” на гръцки означава както „против”, така и „вместо”. Сатана въстава против Бога, като се стреми да заеме Неговото място; Антихриста въстава против Христос, като претендира за Неговото място.

2. Силата на греха и на смъртта

Недоволството и бунтът против Бога характеризират същността и динамиката на греха. Затова Сатана не само е „лъжец отначало”, но той и е съгрешил „отначало”: „Дяволът отначало съгрешава” (I Йоан 3:8). Дяволът, т.е. обвинителят, който се стреми към хаос, постига разрыв между Твореца и творението.